

Møteinnkalling
Oppvekstutvalget

Møtested: Fredrikstad rådhus, møterom Isegran

Tidspunkt: 19.11.2025 kl. 17:00

Eventuelle forfall meldes til Ellen Szefer, telefon 90616975, e-post ellsze@fredrikstad.kommune.no. Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Dersom du ønsker å få vurdert din habilitet, send nødvendig informasjon til utvalgsleder Jorulf Laabak, e-post jorlaa@fredrikstad.kommune.no med kopi til møtesekretær.

Fredrikstad, 11.11.2025
Jorulf Laabak, utvalgsleder (sign)

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Hjemmel u.off.
OS 15/25	Orientering fra administrasjonen - Muntlig orientering v/direktør Marianne Bekker	
OS 16/25	Orientering om Ungkrim og status i ungdomsmiljøer - Muntlig orientering fra forebyggende koordinator Erik Kruse og Politiet	
OS 17/25	Bemanning og rekruttering fra barnehagenettverk Østfold - Muntlig orientering v/kommunalsjef barnehage Gøril P Bjerknes	
PS 34/25	Organisering av arbeidet i PPS	
PS 35/25	Investeringsbeslutning - Bjørneklova barnehage samt erstatningslokaler ved Nabbetorp skole	
PS 36/25	Utvalgs- og rådsbehandling av budsjett 2026 og økonomiplan 2026 - 2029	

OS 15/25 Orientering fra administrasjonen - Muntlig orientering v/direktør Marianne Bekker

OS 16/25 Orientering om Ungkrim og status i ungdomsmiljøer - Muntlig orientering fra forebyggende koordinator Erik Kruse og Politiet

OS 17/25 Bemanning og rekruttering fra barnehagenettverk Østfold - Muntlig orientering v/kommunalsjef barnehage Gøril P Bjerknes

Saksnr.: 2025/32914
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 288848/2025
Klassering:

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fredrikstad ungdomsråd	17.11.2025	23/25
Oppvekstutvalget	19.11.2025	34/25

Organisering av arbeidet i PPS

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler oppvekstutvalget å fatte følgende vedtak:

1. Saken tas til orientering.

Sammendrag

Bystyret har bestilt en gjennomgang av dagens organisering av PPS.

I denne saken gjør kommunedirektøren en gjennomgang av organiseringen av arbeidet i virksomheten og hvordan det kan styrkes fremover. Det er viktig at det spesialpedagogiske tilbudet er av høy kvalitet og gir gode resultater, både for den enkelte og samfunnet som helhet.

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Bystyret fattet følgende vedtak 11.12.24:

Kommunedirektøren bes forberede en sak der dagens organisering av PPS gjennomgås. PPS skal i større grad enn i dag, oppleves å være in house på skolene og skal jobbe lokalt mer enn sentralt. En ny arbeidsform kan gjerne bruke helseforvaltningens modell med saksbehandlere daglig på virksomhetene som et utgangspunkt. Kommunedirektøren fremmer saken i løpet av høsten 2025.

Kommunedirektøren forstår denne bestillingen som at den handler om *organiseringen av arbeidet* i PPS. I denne saken vil kommunedirektøren derfor vurdere organiseringen av virksomhetens *arbeid*, heller enn virksomhetens plassering i organisasjonen.

Saken forstås å være av prinsipiell betydning i den forstand at den peker ut en retning for hvordan kommunen skal innrette arbeidet med kompetanseheving knyttet til barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging i opplæringen. Dette ble tidligere kalt for spesialundervisning, og etter ny opplæringslov individuelt tilrettelagt opplæring.

I henhold til opplæringsloven § 11-6 har elever rett til individuelt tilrettelagt opplæring dersom de trenger det for å få tilfredsstillende utbytte av opplæringen. I Fredrikstad kommune fikk 7,4 prosent av elevene individuelt tilrettelagt opplæring i grunnskolen. I Østfold var andelen 7,6 prosent og på landsbasis var andelen 8 prosent. Variasjoner mellom fylker og kommuner

indikerer at individuelt tilrettelagt opplæring blir brukt og tolket forskjellig. Det er langt flere gutter enn jenter som får individuelt tilrettelagt opplæring. På 10. trinn får 13,3 prosent av guttene individuelt tilrettelagt opplæring. Andelen elever som har mottatt individuelt tilrettelagt opplæring har i den siste tiårsperioden vært nokså stabil, også i Fredrikstad.

I Fredrikstad kommune består virksomheten Pedagogisk psykologisk senter (PPS) av to hovedinnsatsområder. Det ene er avdeling PPT, som gjør sakkyndige vurderinger knyttet til barn og elever som kan ha behov for spesialpedagogiske tiltak, samt gir råd, veiledning, kurs og kompetansehevende tiltak til skoler og barnehager. Det andre hovedinnsatsområdet kalt for Tiltak barnehage består av spesialpedagogiske tiltak for barnehageområdet, primært knyttet til § 31 i barnehageloven og språkarbeid knyttet til minoritetsspråklige.

PPS har som kjerneoppgaver å styrke kvaliteten i det allmennpedagogiske tilbudet og spesialpedagogiske feltet i både barnehager og skoler. PPS arbeider for tidlig innsats og inkluderende praksis i barnehage og skole. Virksomheten bistår også barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling. PPS utarbeider sakkyndige vurderinger av barn og elevers særlige behov.

Den nåværende organiseringen av PPS ble fastsatt i november 2024, som en del av den større omorganiseringsprosessen i kommunen. PPS skal virke som en støttetjeneste for barnehager og skoler, som gir råd og veiledning og foretar sakkyndige vurderinger av behov for tiltak og oppfølging. Som en støttetjeneste er det hensiktsmessig å være organisert som en egen enhet, særlig for å sikre forsvarlig saksbehandling av de sakkyndige vurderingene. I denne saken vil kommunedirektøren derfor vurdere organiseringen av virksomhetens *arbeid*, heller enn virksomhetens plassering i organisasjonen.

Arbeidet i PPS ved avdeling PPT foregår i nært samarbeid med skolen. Ofte vil det være lærere som gjennomfører kartleggingene som de sakkyndige vurderingene bygger på, da er det nødvendig med et nært samspill mellom rådgiverne i PPT og lærerne ved skolene.

Iversen mfl. (2016) oppsummerer elever som får spesialundervisning, nå individuelt tilrettelagt opplæring på følgende måte:

1. Elever med store og sammensatte vansker. Disse krever spesialkompetanse og tett oppfølging, ofte med minimum én lærer/voksen per elev.
2. Elever med betydelige vansker som kan fungere i klassefellesskapet, men som uten tvil har rett til spesialundervisning.
3. Elever som har utfordringer, og som derfor ofte får spesialundervisning, men der utfordringene også kan håndteres med god tilpasning av ordinær undervisning.

Mens elevene i de to førstnevnte gruppene omtrent utelukkende mottar individuelt tilrettelagt opplæring, vil det kunne variere etter lokale forhold og kriterier om den tredje gruppen har behov for dette eller ei.

Sentrale myndigheter, flere ekspertgrupper og andre aktører som Barneombudet har i de senere årene stilt spørsmålstegn ved om systemet for spesialpedagogisk tilbud i barnehage og skole fungerer godt nok (Ekspertgruppen om betydningen av barnehage, skole og SFO for sosial utjevning og sosial mobilitet). I 2021 ble det satt i gang et kompetanseløft for spesialpedagogikk. Formålet var å øke tilgangen til kompetanse blant aktørene som er nærmest barna, slik at vi blir bedre til å sette inn riktig innsats til riktig tidspunkt. Dette sporet har virksomhet PPS i Fredrikstad kommune særlig jobbet etter. Tankegangen om å være tett koblet på laget rundt eleven er solid forankret i PPS.

Samtidig skal virksomheten håndtere en stadig mer kompleks og sammensatt elevgruppe. Særlig gir økningen i elever med autismespekterforstyrrelse økt tjenestebehov. De

omfattende og mer komplekse sakene gir også behov for å ha et robust og samlet fagmiljø der det er rom for at noen spesialisere seg på ulike felt, og hvor man kan bidra med komplementerende kompetanse inn i ulike saker på tvers av skoler og distrikt i kommunen.

Relevante bestemmelser

Opplæringsloven

Barnehageloven

Konsekvenser for sosial bærekraft

Muligheten for å ha rett til individuelt tilrettelagt opplæring dersom en ikke har et tilfredsstillende utbytte av opplæringstilbudet er viktig for at alle skal henge med i skolen, og for at færrest mulig skal droppe ut. PPS har i denne sammenheng verdifulle innsatser knyttet til autisme, skolevegring, språkutvikling samt lese- og skrivevansker. At systemet for både det forebyggende arbeidet og det spesialpedagogiske tilbudet fungerer godt er av stor betydning for den sosiale bærekraften i barnehage og skole.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft

a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett

Virksomhet PPS løser i dag et stort oppdrag innenfor stramme økonomiske rammer.

Virksomheten forventer økt tjenestebehov i årene som kommer, og er avhengig av å jobbe mest mulig effektivt og fleksibelt for å håndtere denne økningen. Dersom tjenesten skal oppleves å være in-house på skolene i større grad enn i dag, vil det være nødvendig å styrke virksomheten med et vesentlig antall årsverk for å ivareta både de spesialiserte og mer overordnede oppgavene.

En styrkning på ti årsverk, eller om lag 11 millioner kroner, vil kunne åpne for en organisering som oppfattes annerledes enn i dag.

b) Samfunnsmessige konsekvenser

Å lykkes i opplæring og utdanning er svært viktig både for den enkelte og for samfunnet som helhet, særlig vet vi at fullføring av videregående opplæring har stor betydning for tilknytning til arbeidslivet. I grunnskolen legges fundamentet for videre læring og utdanning. Virksomhet PPS bidra til å forebygge frafall i utdanningsløpet, gjennom tilrettelegging av opplæringen for de som har behov for det. Ikke alle har like gode forutsetninger for å lykkes i opplæring og utdanning, da blir det viktig at spesialpedagogiske tilbudet er av høy kvalitet og gir gode resultater.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft

Ikke relevant i saken.

Ansattes medbestemmelse

De ansatte i virksomheten er informert om saken. De ansatte i virksomheten er opptatt av å ha gode forutsetninger for å jobbe kunnskapsbasert og i et kompetansefelleskap med sine oppgaver. Hvorvidt saken får konsekvenser for de ansattes arbeidshverdag, avhenger av den politiske behandlingen.

Vurdert for uttalelser i rådene

Saken legges frem i ungdomsrådet.

Vurdering

Kommunedirektøren har registrert at flere har etterlyst større tilstedeværelse fra PPS ute i skolene. Derfor har det vært viktig for virksomheten å synliggjøre for resten av organisasjonen at de bruker det meste av tiden på utadrettet arbeid.

Et tiltak har blant annet vært å sette faste dager for tilstedeværelse ved de ulike skolene. Dette er i tråd med Bystyrets ønske om at PPS skal oppleves å være mer ute og tilgjengelig ved skolene.

I budsjettforslaget for 2026 ligger det et økonomisk kutt på 3,3 millioner kroner. Som følge av dette forslaget vil det være nødvendig å effektivisere virksomhetens aktiviteter. Dersom virksomheten skal jobbe mer lokalt enn den gjør i dag, og samtidig ivareta elevenes rettigheter etter opplæringsloven, vil det være behov for en styrkning heller enn et kutt. Det vil uansett være behov for et sentralisert og spesialisert fagmiljø i virksomheten for å håndtere de komplekse og sammensatte sakene, som vi ser en økning av.

Forskning viser at elevstemmen ofte ikke blir hørt i spesialpedagogiske samarbeidet mellom skole og PPT, og forskere vet fremdeles lite om hva slags samarbeid som gir best resultater for elevene. Kommunedirektøren vil sørge for at kommunen følger utviklingen som foregår for å forbedre systemet for spesialpedagogiske tilbud i skole og barnehage.

I Stortingsmelding 28 (2024-25) understreket regjeringen at det er viktig å bruke handlingsrommet i regelverket for å bidra til bedre tilpasset opplæring og at den vil tydeliggjøre for skolene hvilke muligheter de har for inndeling i mindre grupper på 5.–10. trinn, og til å ta i bruk alternative opplæringsarenaer. Dette er signaler fra sentrale myndigheter som virksomheten skal jobbe videre med i samarbeid med skolene.

Alternative løsninger

Det kan vedtas nærmere retningslinjer for virksomhetens tilstedeværelse i skolene. Et slikt tiltak må følges av en økonomisk styrkning slik at både bredden og spisskompetansen i virksomheten kan sikres.

Konklusjon

På generelt grunnlag vil kommunedirektøren fraråde en detaljorientert politisk styring av organiseringen av arbeidet i ulike virksomheter i kommunen.

Virksomhetene skal ofte løse et bredt spekter av ulike og ofte komplekse oppgaver, i stort omfang. Tjenestene er selv nærmest til å vite hvordan disse oppgavene kan løses på best mulig måte.

Derimot imøtekommer kommunedirektøren gjerne overordnede politiske signaler om retningen og resultatene for arbeidet og prioriteringer i tjenestene.

I behandlingen av denne saken legger kommunedirektøren til grunn at virksomheten allerede har foretatt grep for at PPS skal oppleves som mer til stede i skolene. I det videre arbeidet vil kommunedirektøren sikre at elevene og deres medvirkning gjennom elevens stemme skal være i sentrum for arbeidet som foregår i virksomhet PPS.

Kommunedirektøren vil også sørge for at PPS jobber videre med å øke kompetansen om spesialpedagogiske tiltak hos dem som er nærmest eleven. Dette er et arbeid som naturlig nok skjer i tett samarbeid med skoleleder og lærerne.

Saksnr.: 2023/11300
Dokumentnr.: 65
Løpenr.: 282544/2025
Klassering: M00

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Oppvekstutvalget	19.11.2025	35/25
Formannskapet	27.11.2025	
Bystyret	11.12.2025	

Investeringsbeslutning - Bjørneklova barnehage samt erstatningslokaler ved Nabbetorp skole

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til bystyret:

1. Bjørneklova barnehage og erstatningslokale på Nabbetorp skole etableres, i tråd med fremlagte tegninger.
2. Den økonomiske rammen for prosjektet Bjørneklova barnehage fastsettes til en styringsramme (P50) på 104,1 millioner kroner inkludert merverdiavgift og en kostnadsramme (P85) på 114,0 millioner kroner inkludert merverdiavgift.
3. De økonomiske rammene for prosjektet Nabbetorp skole – erstatningslokale fastsettes til styringsramme (P50) på 25,0 millioner kroner inkludert merverdiavgift og en kostnadsramme (P85) på 30,0 millioner kroner inkludert merverdiavgift.
4. Årlige FDVU-kostnader (forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling) for Bjørneklova barnehage anslås til 3,2 millioner kroner inkludert merverdiavgift, og skal prioriteres innarbeidet i kommende budsjett- og økonomiplan.
5. Prosjektene finansieres gjennom låneopptak og momskompensasjon, og innarbeides i budsjett og økonomiplan for perioden 2026–2029

Sammendrag

Oppvekstutvalget uttaler seg i saken.

Det anbefales at eksisterende Bjørneklova barnehage rives, og at det oppføres et nybygg på samme tomt. Barnehagen ligger i et av kommunens pressområder for barnehagekapasitet, og har et dokumentert behov for både oppgradering og utvidelse.

Etablering av en større barnehageenhet vil bidra til mer effektiv drift og styrke den økonomiske bærekraften.

Nabbetorp skole foreslås rehabilitert for å kunne benyttes som midlertidige erstatningslokaler for Bjørneklova barnehage i byggefasen. Deretter planlegges bygget brukt som erstatningslokale for Begby skole, og videre ved behov for midlertidige løsninger for skoler og barnehager.

Kommunedirektøren anbefaler at det fattes investeringsvedtak for både ny Bjørneklova barnehage og rehabilitering av Nabbetorp skole som erstatningslokale.

Vedlegg

1. Bjørneklova barnehage 1. Etasje
2. Bjørneklova barnehage 2. Etasje

3. Bjørneklova barnehage - Utomhusplan
4. Nabbetorp skole - 1. Etasje

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Bystyret 24.10.2024, sak 207/2024 Bjørneklova barnehage – Utvidelse av eksisterende barnehage
2. Bystyret 21.03.2024 sak 60/24 Plan for barnehagebygg 2021–2031 – oppdatert versjon 2024

Saksopplysninger

I plan for barnehagebygg 2021–2031 (PS/60/24) fremgår det at dagens Bjørneklova barnehage i liten grad legger til rette for god pedagogisk kvalitet. Det pekes også på behovet for å forbedre de ansattes arbeidsforhold, i tråd med gjeldende forventninger og krav. Barnehagebygget utgjør en sentral ramme for det pedagogiske innholdet i barnehagen. Barnehagens fysiske rammer, inkludert utformingen av inne- og utearealene, utgjør en viktig del av barnehagens strukturkvalitet

Prosjektet med utbygging av Bjørneklova barnehage omfatter utvidelse av kapasitet for eksisterende barnehage fra fire til seks avdelinger og vil ivareta arbeidsforhold etter dagens krav. Utvidelse av eksisterende barnehage vil kunne bidra til økt økonomisk bærekraft av barnehagens drift.

Bystyret vedtok 24.10.2024 i sak 207/24 Bjørneklova barnehage – Utvidelse etter eksisterende barnehage:

1. Prosjekt for utvidelse av eksisterende Bjørneklova barnehage gjenopptas
2. Alternativ B i saken inngår i en forprosjektfase
3. Usikkert kostnadsanslag på 85 millioner kroner inklusive merverdiavgift bes innarbeidet i budsjett. og handlingsprogrammet for 2025-2028
4. Etablering av midlertidige arealer i byggeperioden og eventuelle kostnader for dette legges frem for bystyret som en del av kommende investeringsbeslutningssak for barnehagen.

Bystyret vedtok å gå videre med alternativ B, som omhandler rivning av eksisterende barnehage og oppføring av et nybygg. Etter bystyrets vedtak er det gjennomført et forprosjekt.

Nye Bjørneklova barnehage består av seks avdelinger, hver med egen inngang. Avdelingene er organisert rundt et fellesareal, som også har en separat inngang til personaldelen i plan 2. Alle avdelingene har en lik utforming, med fleksible løsninger som gjør dem egnet for ulike aldersgrupper. Én avdeling har et stellerom med et mindre basseng tilrettelagt for barn. Personalområdet i plan 2 er dimensjonert for å dekke behovene til ansatte i alle seks avdelinger, og løsningen tilfredsstiller Arbeidstilsynets krav. Valg av kledninger både innvendige og utvendige overflater er beskrevet med vedlikeholdsrie materialer.

For Bjørneklova barnehage er det gjennomført en intern usikkerhetsanalyse hvor resultatet viser en forventet sluttkostnad (styringsramme P50) på 104,1 millioner kroner og en kostnadsramme (P85) på 114,0 millioner kroner, inklusive merverdiavgift.

Alternativet med rivning og oppføring av nybygg forutsetter bruk av erstatningslokaler i byggeperioden.

Nabbetorp skole har i en årrekke vært benyttet som midlertidige lokaler i forbindelse med ulike investeringsprosjekter, senest for Råkollen skole. Det planlegges å videreføre bruken

av Nabbetorp skole som erstatningslokaler ved kommende prosjekter, herunder Bjørneklova barnehage og deretter Begby skole.

Før bygget kan tas i bruk til dette formålet, er det imidlertid behov for oppgraderinger. Disse inkluderer etablering av garderobefasiliteter for personalet, flere grupperom og toaletter, samt stellerom. I tillegg må det gjennomføres tiltak for å forbedre inneklimate og oppgradere tekniske installasjoner, herunder takarbeider, utskifting av vinduer, og modernisering av varme-, ventilasjons- og elektrosystemer.

For Nabbetorp skole er det gjennomført et forenklet forprosjekt med tilhørende grovkalkyle og intern usikkerhetsvurdering. Usikkerhetsvurderingen indikerer en forventet sluttkostnad (styringsramme P50) på 25,0 millioner kroner, samt en øvre kostnadsramme (P85) på 30,0 millioner kroner, inkludert merverdiavgift.

Fremdrift:

Rehabilitering av Nabbetorp skole	Q1 2026 - Q2 2026
Rivning/nybygg av Bjørneklova barnehage	Q3 2026 – Q1 2028

Begby skole planlegges som en samspillsentreprise. Fremdriften styres slik at oppstart byggearbeider koordineres med fremdriften på Nabbetorp skole og Bjørneklova barnehage.

Relevante bestemmelser

Forskrift om helse og miljø i barnehager og skoler.

Konsekvenser for sosial bærekraft

Gode barnehager er en viktig faktor i arbeidet med å styrke levekår og folkehelse i kommunen. Hensiktsmessige og funksjonelle barnehagelokaler er en forutsetning for å lykkes med dette arbeidet. Barnehager med høy kvalitet bidrar til å utjevne sosiale forskjeller, fremme integrering og redusere utenforskap over tid. Forskning viser at barn som har gått i barnehage har statistisk sett større sannsynlighet for å fullføre videregående opplæring.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft

a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett

Kommunale barnehager i Fredrikstad kommune er generelt sett relativt små, og ligger ofte på grensen til å kunne drives kostnadseffektivt. I tillegg kan det være utfordrende å etablere et tilstrekkelig stort og robust kompetansemiljø for ansatte ved hver enkelt enhet. Disse to forholdene må vurderes samlet.

Utbyggingen av nye Bjørneklova barnehage er planlagt som en utvidelse fra fire til seks avdelinger. En slik utvidelse vil kunne bidra til mer effektiv drift og styrket fagmiljø, og dermed støtte opp under kommunens mål om økt sosial og økonomisk bærekraft. Utvidelsen kan også ses i sammenheng med en mulig avvikling av en mindre barnehageenhet, for å optimalisere ressursbruk og kapasitet.

Usikkerhetsanalysen for Bjørneklova barnehage viser en forventet sluttkostnad (styringsramme P50) på 104,1 millioner kroner, inkludert merverdiavgift. Den øvre kostnadsrammen (P85) er beregnet til 114 millioner kroner, også inkludert merverdiavgift. Årlige kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) for personalbasen er anslått til 3,2 millioner kroner. Disse kostnadene foreslås prioritert innarbeidet i kommende budsjett og økonomiplan. Det presiseres at FDVU-kostnader for eksisterende barnehage ikke er trukket fra i beregningen.

For Nabbetorp skole tilsier usikkerhetsvurderingen en forventet sluttkostnad (styringsramme P50) på 25 millioner kroner, inkludert merverdiavgift, og en øvre kostnadsramme (P85) på 30 millioner kroner, inkludert merverdiavgift. FDVU-kostnadene er vurdert til å være tilnærmet uendret, ettersom tiltakene omfatter rehabilitering av eksisterende arealer.

b) Samfunnsmessige konsekvenser

Barnehager med god kvalitet kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller og dempe utenforskap på sikt. Nok barnehageplasser bidrar i tillegg til å gi foreldre en mulighet for utdanning og yrkestilknytning.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft

Prosjektet er planlagt i tråd med kommunedelplan for klima 2019–2030, og inkluderer bærekraftige energiløsninger som bergvarme til oppvarming og solcelleanlegg på taket. Det har vært et mål å bevare mest mulig av den eksisterende vegetasjonen og beplantningen rundt barnehagen. Særlig mot øst, der "kollen" ligger – et område definert som vernesone i reguleringsplanen – er det lagt vekt på å minimere terrenginngrep. Eksisterende trær vurderes bevart, og den naturlige fjellskjæringen er benyttet som utgangspunkt for nødvendige terrengtilpasninger.

Ansattes medbestemmelse

Medvirkning med brukerrepresentanter fra Oppvekst, samt tillitsvalgte og verneombud, er gjennomført i forbindelse med prosjektprosessen.

Vurdert for uttalelser i rådene

Ikke vurdert i saken.

Vurdering

Det er et betydelig behov for flere barnehageplasser på Østsiden. Bjørneklova barnehage ligger i et av kommunens pressområder for barnehagekapasitet, og har et dokumentert behov for både oppgradering og utvidelse. Etablering av større barnehageenheter vil kunne effektivisere driften og styrke den økonomiske bærekraften.

Utvidelse av eksisterende barnehager på eiendommer som muliggjør kapasitetsøkning, vil bidra til at kommunen kan oppfylle sin plikt til å tilby tilstrekkelig antall barnehageplasser.

Alternative løsninger

Alternative løsninger ble beskrevet i sak 207/24 Bjørneklova barnehage – Utvidelse etter eksisterende barnehage.

Som alternativ til rehabilitering av Nabbetorp skole som erstatningslokaler fremstår rehabilitering av Nabbetorp skole som den mest kostnadseffektive og hensiktsmessige løsningen vurdert mot kjøp av flere paviljonger eller leie. Til sammenlikning kostet innkjøpet av paviljonger (4 klasserom) til Lunde skole om lag 22,3 millioner kroner inklusive merverdiavgift.

Paviljongene som tidligere ble benyttet i prosjektet ved Lunde skole er allerede flyttet til Nabbetorp, og vil sammen med rehabiliterte skolearealet fungere som erstatningslokaler for Bjørneklova barnehage.

Deretter planlegges de brukt for Begby skole, og videre som midlertidige løsninger ved større rehabiliteringer eller nybygg av skoler og barnehager, samt ved eventuelle uforutsette hendelser som påvirker øvrige undervisningsbygg i kommunen.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at det fattes investeringsvedtak for etablering av ny Bjørneklova barnehage, samt rehabilitering av Nabbetorp skole som erstatningslokale i byggefasen og ved fremtidige behov.

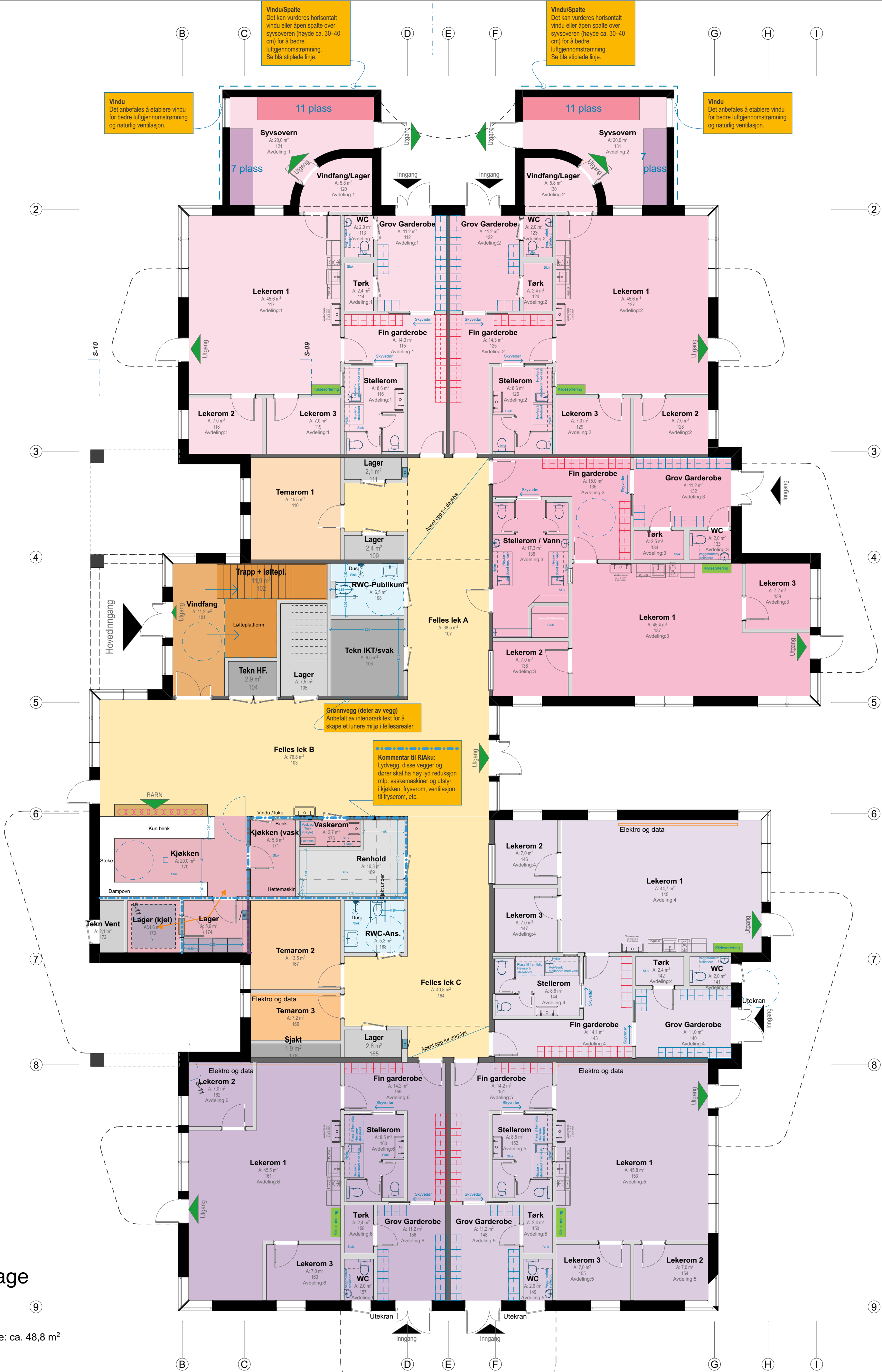
1. etasje

1. Etasje

Bjørneklova barnehage

Bruksareal (BRA) 1. etasje: ca. 980,6 m²
Bruttoareal (BTA) 1. etasje: ca. 1050,0 m²
Bruttoareal uisolert (BTA-uisolert) 1. etasje: ca. 48,8 m²

Alle mål, arealer og høyder skal oppdateres

ARKITEKT: ALTIPLAN			
KONTAKT: post@altiplan.no			
PROSJEKT: Bjørneklova barnehage			
FASE: Forprosjekt		SITUASJON: Ny situasjon	
ADRESSE: Smaragdveien 18			
GNR.: 603	BNR.: 144	POSTNR.: 1639	POSTSTED: Gamle Fredrikstad
INNHold: 1. Etasje			
REVISJON: A			
TEGNING NR.: A.110.1			
OBS! Alle mål, høyder og arealer må kontrolleres på stedet			
MÅLESTOKK: 1:100	ARK: DIN-A1	DATO: 29.10.2025	

Foreløpig

ARKITEKT:
ALTIPLAN

KONTAKT:
post@altiplan.no

PROSJEKT:
Bjørneklova barnehage

FASE:
Forprosjekt

SITUASJON:
Ny situasjon

ADRESSE:
Smaragdveien 18

GNR.:
603

BNR.:
144

POSTNR.:
1639

POSTSTED:
Gamle Fredrikstad

INNOLD:
Utomhusplan

REVISJON: A

TEGNING NR.:
A.100.2

OBS! Alle mål, høyder og arealer må kontrolleres på stedet

MÅLESTOKK:
1:500

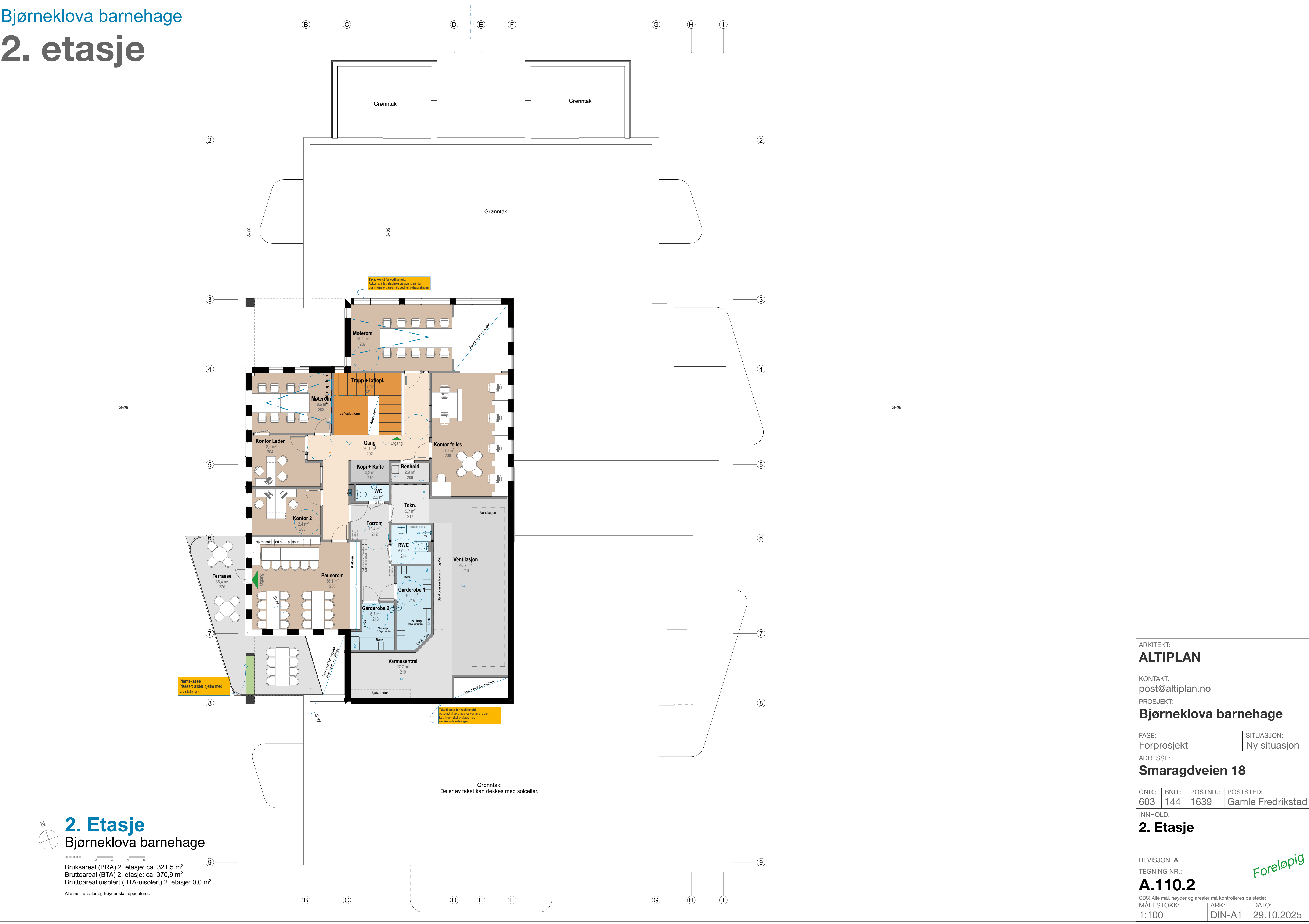
ARK:
DIN-A2

DATO:
30.10.2025

Foreløpig

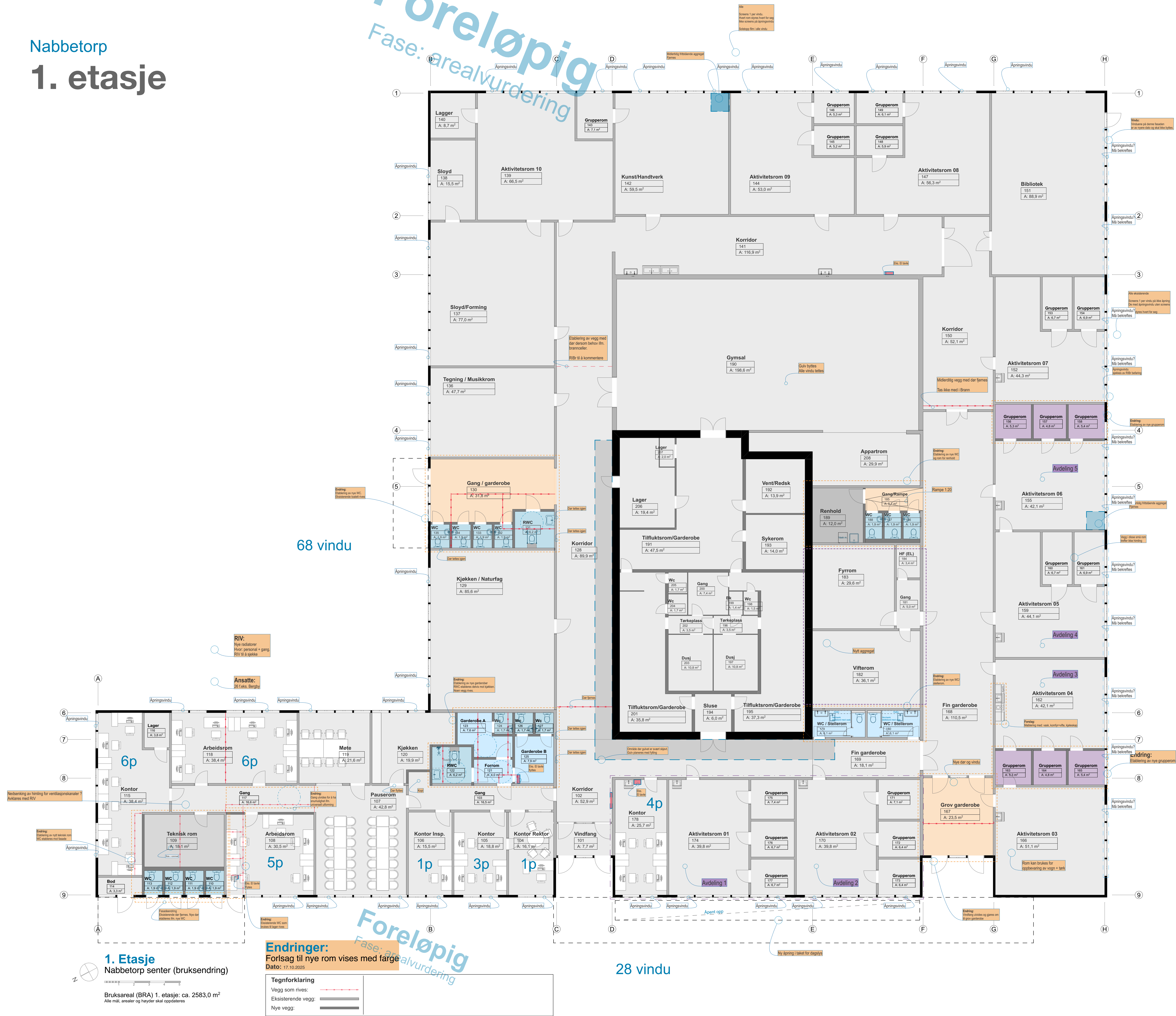
14

2. etasje

Nabbetorp

1. etasje

Fase

Arealvurdering

ARKITEKT:

ALTIPLAN

KONTAKT:

post@altiplan.no

PROSJEKT:

Nabbetorp

FASE:

Skisseprosjekt

SITUASJON:

Ny situasjon

ADRESSE:

Enggata 76

GNR.:

303

BNR.:

183

POSTNR.:

1636

POSTSTED:

Gamle Fredrikstad

INNHOOLD:

1.Etasje

REVISJON: A

TEGNING NR.:

A.201

08/2025

MÅLESTOKK:

1:100

ARK:

DIN-A0

DATO:

17.10.2025

Foreløpig

Eldrerådets vedtak 18.11.2025:

Eldrerådets behandling 18.11.2025:

Saksnr.: 2025/19615
Dokumentnr.: 14
Løpenr.: 284612/2025
Klassering: 100

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	17.11.2025	29/25
Fredrikstad ungdomsråd	17.11.2025	25/25
Eldrerådet	18.11.2025	22/25
Partssammensatt utvalg	18.11.2025	
Helseutvalget	19.11.2025	17/25
Oppvekstutvalget	19.11.2025	36/25
Samfunnsutvalget	19.11.2025	44/25
Teknisk utvalg	19.11.2025	16/25

Utvalgs- og rådsbehandling av budsjett 2026 og økonomiplan 2026 - 2029

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler råd og utvalg å fatte følgende vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 og økonomiplan 2026 – 2029 tas til orientering.

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven § 14-3 og 4 skal bystyret vedta økonomiplan for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året, før årsskiftet.

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise bystyrets prioriteringer og bevilgninger, og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens økonomi, og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser.

Kommunedirektøren la fram sitt forslag til budsjett 2026 og økonomiplan 2026–2029 i formannskapetets møte den 30.10.2025. Formannskapet skal behandle forslaget den 27.11.2025 og gi sin innstilling til bystyret, som har møte den 11.12.2025.

Link til kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 og Økonomiplan 2026–2029, datert 30.10.2025: [Budsjett 2026 og Økonomiplan 2026-2029](#)

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 og økonomiplan 2026–2029 inneholder kommunedirektørens samlede forslag til Fredrikstad kommunes årsbudsjett for 2026 og økonomiplan for perioden 2026–2029. Økonomiplanen utgjør kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse, og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Fredrikstad kommune utarbeider en økonomiplan med budsjett for fire år, hvor første år er årsbudsjettet.

I henhold til § 14-3 i kommuneloven skal innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, offentliggjøres minst 14 dager før bystyret behandler den.

Kommunedirektørens forslag ble lagt ut til offentlig ettersyn i oktober, og formannskapetets innstilling til bystyret legges ut til ettersyn i november.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Fredrikstad ungdomsråd, eldrerådet, partssammensatt utvalg, helseutvalget, oppvekstutvalget, samfunnsutvalget og teknisk utvalg får med denne saken orientering om kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 og økonomiplan 2026–2029.

Eventuelle uttalelser sendes videre til formannskapet.

Vedlegg

1. **Error! Hyperlink reference not valid.**Kommunedirektørens budsjettpresentasjon i formannskapet 30.10.2025**Error! Hyperlink reference not valid.**
2. Fellesuttalelse til budsjett 2026 fra hovedsammenslutningene i Fredrikstad kommune
3. Uttalelse til budsjett 2026 fra Arbeidsmiljøutvalget (AMU)

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-29

Presentasjon i formannskapet
torsdag 30. oktober 2025

Agenda

- Innledning ved kommunedirektøren
- Hovedpunkter i økonomien i planperioden
- Gjennomgang av kommuneområdene
- Praktisk informasjon til slutt

Verden, Europa og Norge – hvor er vi nå?

- Fortsatt krig og politisk uro
- Økt flyktningestrøm og ulikheter
- Fortsatt høy prisvekst og svakere nedgang i renter
- Klima- og miljøendringer som gir behov for økt beredskap
- Kamp om de kloke hodene og hendene
- Varierende effekt og løsninger av digitale og helhetlig arbeidsprosesser i offentlig sektor
- Statlig overstyring over lokaldemokratiet
- Redusert økonomisk handlingsrom over år

Gjeld på 9,5 mrd
øke den med 1 mrd i 2026

Tydelig prioritering av forsvaret
i årets statsbudsjett

Økonomisk innstramming i kommune-
Norge etter pandemien

Individuelle rettigheter
istedenfor kollektive

Den perfekte høststormen?

Høyt utenforskap

Økt statlig overstyring

Flere eldre enn yngre i 2026

Innbyggertutvikling i Fredrikstad 2025

Befolkning

Kilde
[Befolkning, Statistisk sentralbyrå](#)

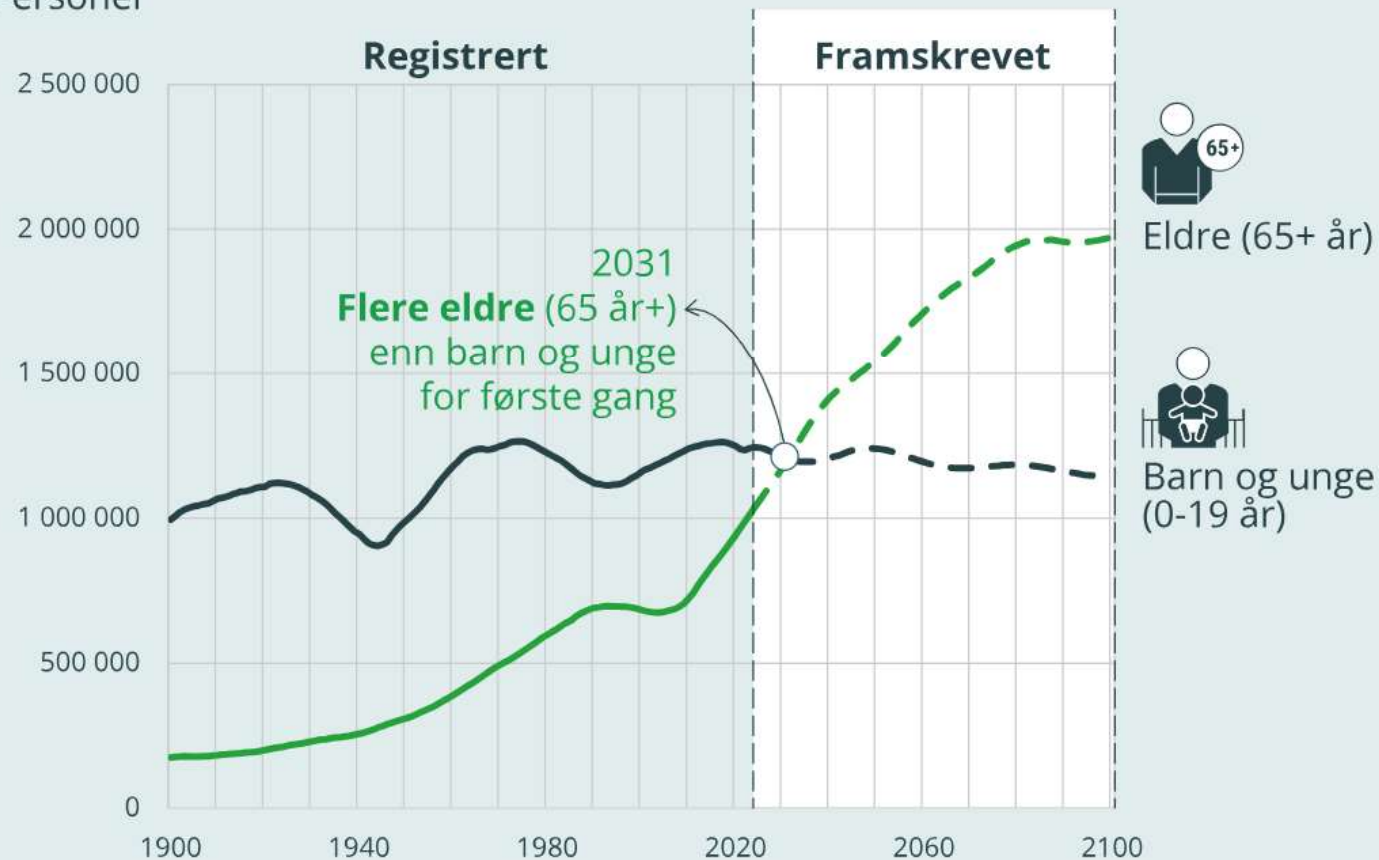
Forventet utvikling

Flere eldre enn barn og unge

Folkemengden i to aldersgrupper
Hovedalternativet (MMM)
Personer

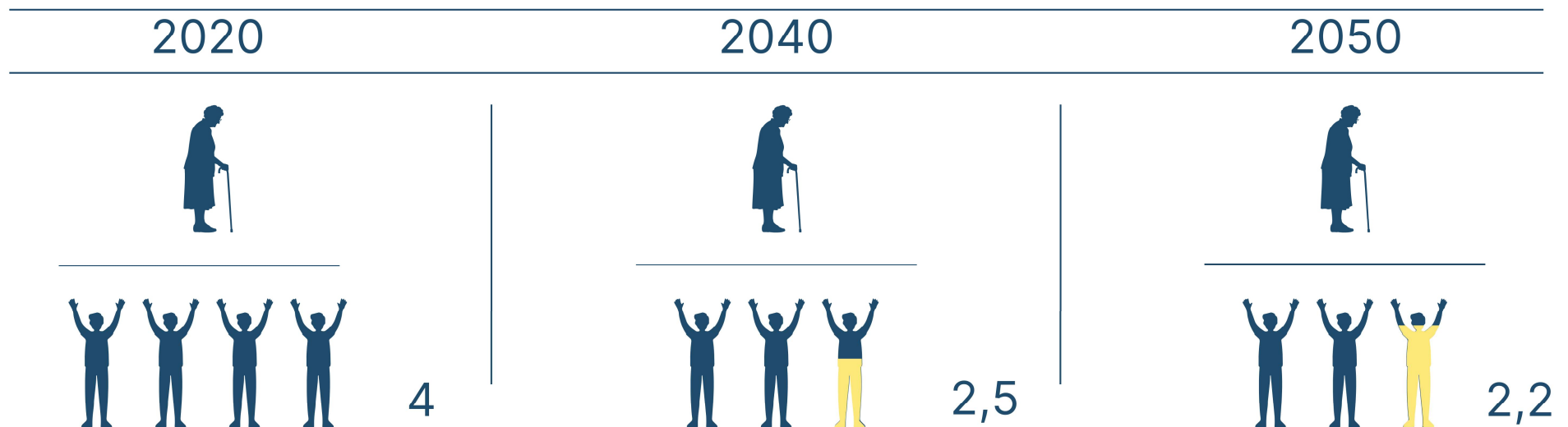
Kilde: www.ssb.no/folkfram

Allerede i 2026 vil det være flere eldre over 65 år enn yngre under 18 år i Fredrikstad

Færre yrkesaktive per pensjonist

Aldersbæreevne i Norge - Antall yrkesaktive bak hver pensjonist i 2020, 2040 og 2050.

Et budsjett som ruster Fredrikstad for framtida

- Orden i økonomien
- Gode oppvekstsvilkår
- Flere i arbeid
- Omsorg på nye måter

«Gjennom ansvarlige valg og gode prioriteringer skal vi sammen bygge et sterkere og mer inkluderende Fredrikstad for alle som bor her, og for kommende generasjoner»

Orden i økonomien

Styrket økonomisk
handlingsrom i årene
som kommer

- Handlingsregel
- For å kunne levere
tilstrekkelige tjenester
på langt sikt

Foto: Ida Christin Foss

Barn

Barns første ti år legger grunnlaget for resten av livet.

- Tidlig innsats
- Vedlikehold av skolebygg

Flere i arbeid

Arbeid gir ikke bare inntekt, men også mening i hverdagen, tilhørighet og styrket livskvalitet

- Snuplassen
- Ungdomsgarantien
- Fredrikstad Ung Satsing
- På vei mot fagbrev

Foto: Sverre Jarild

Omsorg på nye måter

Bort fra tunge institusjonstjenester og over til fleksible, tilpassede tjenester i hjemmet.

- Bo trygt hjemme
- Aldersvennlig by
- Helseteknologi

Foto: Sverre Jarild

Det er nok av utfordringer!

- Økte finansutgifter
- Økt press på tjenestene - underfinansiert fra staten
- Barn og unge med særskilte behov
- Sekundærflytting av flyktninger
- Utgifter som må reduseres
- Effektivisering og arealoptimalisering
- Behov for økt kommunalt samarbeid

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Skriv hva du trenger hjelp med

[Forside](#) / [Nyheter](#) / Statsforvalteren gir 1,5 millioner kroner til samarbeidsprosjekter

Fredrikstad og Sarpsborg signerer intensjonsavtale om kommunesamarbeid

Ordførerne Arne Sekkelsten i Fredrikstad og Magnus Arnesen i Sarpsborg signerte i dag intensjonsavtale for et forsterket samarbeid mellom de to kommunene.

Ordfører i Sarpsborg, Magnus Arnesen og ordfører i Fredrikstad, Arne Sekkelsten.

Hovedpunkter i økonomien

- Rammevilkår og budsjettforutsetninger
- Investeringer i planperioden
- Nødvendige tilpasninger i drift i 2026
- Utvikling i driften for perioden 2027-29

Rammevilkår og budsjettforutsetninger

Forutsetninger **utenfor** kommunens påvirkning:

- Statsbudsjettets økning i frie inntekter – realvekst 28,9 millioner
- Forventet lønnsvekst på 3,7 prosent
- Forventet prisvekst på 3,3 prosent
- Styringsrente som reduseres 4 prosent til 3,5 prosent i slutten av 2026
- Endring i pensjonskostnader med 55 millioner fra 2025 videreføres
- Statlig refusjon av ressurskrevende brukere fra 80-90 prosent
- Nye oppgaver eller krav som pålegges kommunene med delvis finansiering

Rammevilkår og budsjettforutsetninger

Forutsetninger **innenfor** kommunens påvirkning

- Avkastning og bruk av avkastning fra likviditetsfondene
 - Fra 116 millioner i 2025 til 113 millioner i 2026 grunnet lavere markedsrente
 - Anbefaler fremdeles en forsiktig aksjefondsandel, lavere enn 40 prosent
- Forventning til utbetaling eller utbytte fra eierinteresser
 - Borg Havn IKS uavklart, 0 i budsjettet utbetaling
 - Frevar KF anmodes om en utbetaling på 8 millioner
 - Isegran Eiendom AS bes om et utbytte på minimum 5 millioner
 - Østfold Energi AS varsler et utbytte på 6 millioner
- Gebyrinntekter innenfor og utenfor selvkostområdene

Rammevilkår og budsjettforutsetninger

Forutsetninger **innenfor** kommunens påvirkning:

- Eiendomsskatt ved promillesats og bunnfradrag
 - Vedtatt promillesats utgjør 3,2 på privateiendom og 6,4 på næringseiendom
 - Bunnfradraget er vedtatt skal være 1 million
 - Maksimal promillesats på 4, respektive 7 utgjør en merinntekt på 70 millioner
 - Fjernet bunnfradrag utgjør 130 millioner, halvert bunnfradrag utgjør 65 millioner
- Renter og avdrag som konsekvens av vedtatte investeringer
 - Renteutgifter øker i planperioden fra 390 millioner til 500 millioner
 - Avdragene øker i planperioden fra 358 millioner til 495 millioner
 - For 2026 øker summen av renter og avdrag med cirka 104 millioner

Rammevilkår og budsjettforutsetninger

Forutsetninger **innenfor** kommunens påvirkning

- Handlingsregelen og krav til vekst i disposisjonsfond
 - Gradvis vekst i disposisjonsfondet mot minimum 450 millioner
 - Netto driftsresultat skal utgjøre 1,43% i 2026
 - Avkastningskravet justert for vedtatt vedlikehold av skoler
 - Budsjettert avkastning utgjør etter justering 98 millioner

- Tilpasning av tjenester i kommuneområdene

Endringer i 2026 mot prognose i 2025

(Tall i millioner kroner)

2026

Realvekst i frie inntekter 28,9

Vekst i eiendomsskatt 2,0

Reduserte renteinntekter 13,2

Reduserte utbetalinger og utbytte 23,8

Redusert avkastning likviditetsfond 2,6

Økte renteutgifter og avdrag 103,2

Sum redusert handlingsrom i tjenestene 111,9

Investeringer i planperioden

(tall i 1000 kroner)

	2026	2027	2028	2029
Større rammefinansierte				
- Arena Fredrikstad	200 000	278 000	274 600	0
- FMV vest	80 000	150 000	62 871	0
- Lunde skole	70 000	30 500	0	0
- Brannstasjon	45 300	15 000	0	0
- Gudeberg og Prestelandet skole	31 600	14 000	0	0
- Bjørneklova barnehage	30 000	71 200	0	0
- Øvrige rammefinanserte	427 478	341 771	469 230	311 983
Sum rammefinansierte	884 378	900 471	806 701	311 983
Selvfinansierende	179 000	23 000	35 100	25 100
Selvkostområdene	342 800	366 700	472 000	446 000
Sum investeringer	1 406 178	1 290 171	1 313 801	783 083
Renteutgifter (ekskl. Husbanken, FREVARKF)	353 843	386 721	420 040	417 871
Avdrag	400 333	430 305	461 916	495 144
Sum kapitalkostnader	754 177	817 026	881 956	913 015
Vekst i kapitalkostnader	103 177	62 849	64 930	31 059
Lånegjeld (ekskl. Husbanken, FREVARKF)	7 997 818	8 591 523	9 154 754	9 264 589
Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	86,2 %	92,2 %	98,2 %	98,8 %

Utvikling i driften for økonomiperioden

	Regnskap 2024	Oppr. Budsjett	Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
(Tall i 1000 kroner)	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029
Frie inntekter	5 675 788	6 176 643	6 304 936	6 564 394	6 617 994	6 672 666	6 728 431
Eiendomsskatt	337 256	340 000	343 000	345 000	346 000	300 000	300 000
Andre driftsinntekter	27 706	9 000	15 000	13 683	12 808	11 937	11 094
Sum driftsinntekter	6 040 750	6 525 643	6 662 936	6 923 077	6 976 802	6 984 603	7 039 525
Sum netto driftsutgifter	5 622 968	5 847 222	6 089 992	6 174 804	6 157 066	6 079 652	6 062 549
Renteinntekter	82 942	70 810	73 454	62 580	56 700	56 500	56 500
Utbytte og overføringer	24 790	24 000	45 500	21 700	21 700	21 700	21 700
Avkastning fond	74 348	116 565	116 565	113 990	115 350	121 290	127 537
Renteutgifter	354 355	380 251	390 249	448 119	473 816	504 732	499 777
Avdrag	345 032	383 643	357 993	400 333	430 305	461 916	495 144
Sum Netto finansutgifter	517 307	552 519	512 723	650 182	710 371	767 158	789 184
Netto driftsresultat	- 99 526	125 903	50 221	98 091	109 365	137 792	187 792

Oppsummering 1/2

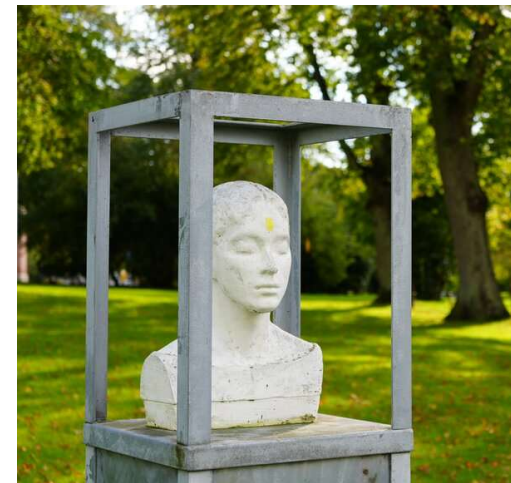
- Beskjeden realvekst i frie inntekter i årene som kommer
 - Forutsatt vekst på cirka 0,8% årlig i perioden
- Inntekspotensialet i økt eiendomsskatt ikke hensyntatt
 - Reduksjon i eiendomsskatt på 40 millioner fra 2028 ligger fast
- Sterk vekst i investeringer gjennom hele økonomiplanperioden
 - 4,8 milliarder kroner
 - Renter og avdrag vokser fra 750 millioner i 2025 til 1000 million per år i 2029

Oppsummering 2/2

- Krav til vedvarende omstilling de neste 4 årene
 - Ytterligere reduksjoner i områdene fra 6 174 millioner i 2026 til 6 062 millioner i 2029
 - Reelle 2026 kroner
 - Ingen hensyn til brukervekst
- God balanse i økonomien innen utgangen av perioden
 - Møter minimum disposisjonsfond på 450 millioner og 1,75% avkastning i 2028-28

Press på kommuneområdene i 2026

Det legges fram forslag om tiltak til på totalt **219** millioner kroner for politisk behandling.

Videre gjennomføres administrative tiltak og omprioriteringer som ikke krever politisk behandling, men som er inkludert i budsjettet for 2026.

Tiltak knyttet til bemanning

- 60–70 % av tiltakene gjelder bemanning
- Dette utgjør **129–151 millioner kroner** av det totale beløpet
- Forventet reduksjon er **150–180 årsverk**

Helse

Nøkkeltall

Befolkning

- 80 år eller eldre: 5,10 %
- 67 år eller eldre: 18,41 %

Ansatte i helse- og omsorgstjenester

- 81,0 % av årsverkene utføres av ansatte med helsefaglig utdanning.

Tjenester til eldre

- 10,1 % av innbyggere 67 år eller eldre mottar hjemmetjenester.
- 3,8 % mottar institusjonstjenester.

Kommunens utgifter

- 3,11 mrd. kroner brukt på helse og omsorg.
- 36 221 kroner per innbygger.

Brukere fordelt på kjønn og alder:

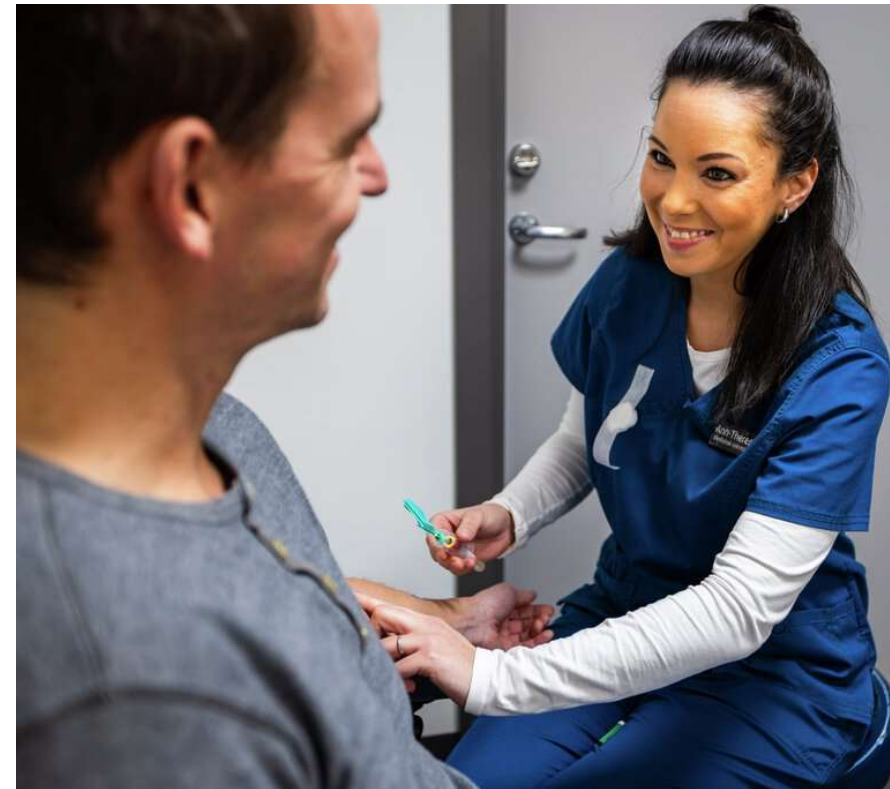
Alder	Menn	Kvinner	Alle
0-17 år	473	397	870
18-29 år	377	378	755
30-49 år	635	763	1398
50-66 år	579	724	1303
67-74 år	294	383	677
75-79 år	285	378	663
80-84 år	274	473	747
85-89 år	245	475	720
90 år og over	169	436	605
Totalt	3331	4407	7738
Snittalder	52	59	56

Hva skal Helse lykkes med i perioden?

Rettferdig fordeling og prioritering

- Tjenester fordeles basert på individuelle behov, ikke geografisk tilhørighet eller tidligere praksis for fordeling mellom grupper
- Prioriteringer skal være transparente og faglig forsvarlige
- Resursene skal brukes på tjenester som fungerer
- Systematisk arbeid med rettferdig fordeling styrker tilliten til tjenestene

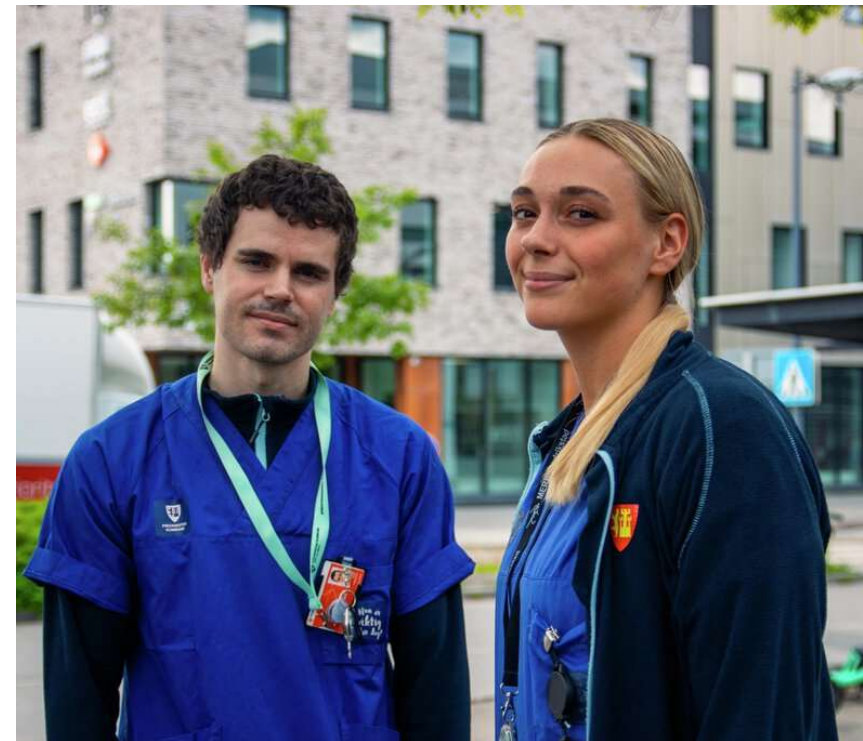

Hva skal Helse lykkes med i perioden?

Fleksibel arbeidsstyrke

- Vi bruker ansattes kompetanse på en fleksibel og bærekraftig måte
- Arbeidsbelastningen fordeles jevnt for å unngå overbelastning i enkelte grupper
- Variasjon og påvirkningsmuligheter i arbeidshverdagen, gjennom forskjellige turnusordninger, øker motivasjon og reduserer sykefravær

Tiltak for balanse i budsjettet

Kostnadsbesparende tiltak:

- Boliggjøring - reduksjon av heldøgns plasser og korttids plasser (18 korttids plasser og 75 langtids plasser)
 - Rolvsøy og Fjeldberg sykehjem foreslås avviklet.
 - 28 nye heldøgns plasser planlegges i Borgarveien 3 fra 2027
 - Vedtatt styrking av hjemmetjenesten utgår
- Dag- og aktivitetstilbud i demensomsorgen reduseres
 - Inn på tunet og dagaktivitet på Helseparken
- Reduksjon av lavterskeltilbud innen psykisk helse og friskliv
 - Fredrikstadhjelpa, Rask psykisk helsehjelp, Frisklivscentralen og Grønlien
- Reduksjon i administrative stillinger og lederstillinger
- Optimalisert bemanningsplanlegging og økt nærvær

Ikke funnet rom for i årsbudsjettet

I tillegg til tiltakslisten med innsparingstiltak:

- Planlagt styrking av hjemmesykepleien
- Brukervekst
- Etablering av brukerrom
- Ytterligere satsing på helseteknologi

Samfunn

Foto: Trine Simes

Nøkkeltall i perioden

NAV

2024

- 1178 ledige pr måned (2,9%)
- 3354 mottakere av sosialhjelp
- Utbetalt sosialhjelp i 2024: 237 165 000

2025

- 1283 ledige pr måned (3.1%)
- 2945 mottakere pr september (samme som 2024)
- Utbetalt sosialhjelp per september 2025:
- 171 122 000

Bolig

- 1048 boliger totalt
- 77 tomme boliger
- Tomgangsleie per 15.10 er 7,35 %
- Mål om 6,3 % per 1.11
- 196 personer på venteliste

Kultur

Netto driftsutgifter til kultur per innbygger

- Fredrikstad: ca. 1 950 kr
- Nasjonalt snitt: ca. 2 550 kr

Bibliotekutgifter per innbygger

- Fredrikstad: 370 kr
- Nasjonalt snitt: 480 kr

Kulturskole – andel barn 6–15 år

- Fredrikstad: 14 %
- Nasjonalt snitt: 18 %

Idrett

26,3 % er aktive medlemsskap.
Opp fra 24,8 % i 2023.

Kommuneområde Samfunn

Hva skal kommuneområdet lykkes med i perioden?

- Flere i arbeid og reduksjon i Navs kostnader
- Gode arenaer for inkludering og samhandling
- Bedre og riktigere boliger, og mindre tomgangsleie

Foto: Trine Simes

Nødvendige tiltak for å tilpasse driften

- Redusere tomgangsleie
- Samhandling akuttbolig
- Lavere utbetaling av sosialhjelp ved å redusere satsen med 5 %
- Redusere antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet
- Avvikle publikumsbading ved Gaustadbadet
- Avvikle utleie av Glemmenhallen til lag og foreninger
- Reduksjon og avvikling av kulturtilbud, og aktiviteter knyttet til Folkehelse og frivillighet
- Årsverksreduksjon NAV og Fredrikstad Internasjonale Skole og eventuelt kultur

Ikke funnet rom for i årsbudsjettet

- Redusert betaling for større idrettsarrangementer
- Forvaltningskostnader til kommuneområde Teknisk for meråpne skoler
- Økt bemanning på Gressvik bibliotek
- Ulike ønskede kulturtiltak

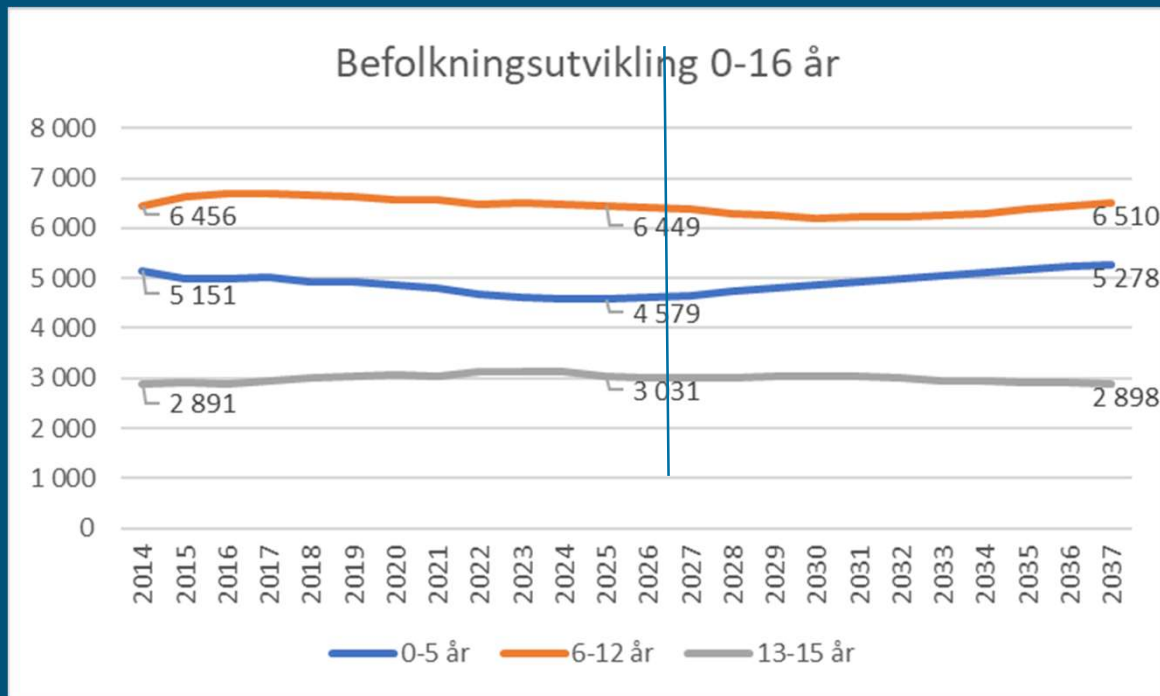

Foto: Trine Sirnes

Oppvekst

Nøkkeltall for Oppvekst

- 18% av barn i vedvarende lavinntekt
- 3 688 barn i barnehage (93,6%)
- 8 911 elever i kommunale grunnskoler
- 2 490 barn i SFO
- Andel barn i barnevernet er noe redusert (3,4% i 2024)
- Økning i antall brukere med avlastningstiltak og økning i ressursinnsats

Hva skal Oppvekst lykkes med i perioden?

Kvalitet i de grunnleggende tjenestene

- Prioritere de 10 første årene
- Læringsmiljøprosjektet og Team skolemiljø som styrker trygghet og trivsel
- Nettressurser og læringsløyper som støtter utviklingsarbeid i barnehage og skole.
- Satsing på språk og lesing gjennom Bokstart og Polymino.
- Systematisk arbeid med kvalitet og utvikling av et helhetlig system for oppfølging.

Hva skal Oppvekst lykkes med i perioden?

Systematisk arbeid med tidlig innsats og forebygging

- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.
- Tverrfaglige team i barnehage og skole som sikrer koordinert innsats.
- Videreutvikling av arenaer for dialog som «En vei inn» og dialogkafé for barnehagene.

Hva skal Oppvekst lykkes med i perioden?

Nye og innovative tiltak

- 4-årskontroll i barnehage – et samarbeid mellom helsestasjon og barnehage som gir bedre kvalitet på oppfølgingen
- Arbeid med tjenesteforløp for barn med sammensatte behov, der erfaringer brukes på tvers av tjenester
- Områdesatsing og Aktiv Oppvekst som styrker samarbeid mellom skole, nærmiljø og foreldre
- Cicignon-nærmiljøskole og praktiske opplæringsløp for ungdomsskoleelever
- Bruk av velferdsteknologi

Tiltak for å tilpasse driften

Barnehage

- Nedleggelse av Torsnes barnehage (august 2026)
- Nedbemanning i barnehageområdet

Skole

- Nedleggelse av Borge skole og Nylende skole
- Fjerne styrkningsressurs for 1.–4. trinnselever i SFO
- Fjerne styrkningsressurs til skoler som tar imot elever fra andre nærskolers
- Avslutte tilbudet om skolehager, Ungt entreprenørskap og avtalen med Inspiria
- Økt SFO-pris
- Utsette innkjøp av skolebøker for elever på 3.–10. trinn

Tiltak for å tilpasse driften

Kompetanse og utvikling

- Ingen fra oppvekst deltar i videreutdanning (barnehage og skole)

Støtte- og oppfølgingstjenester

- Nedbemanning av barneverntjenesten
- Nedbemanning av psykisk helse (BUF-hjelpe)
- Nedbemanning av ergo-/fysioterapitjenesten
- Fjerne helsesykepleierressurs i videregående skole
- Nedbemanning i Pedagogisk psykologisk senter
- Redusert innleie og vikarer for barn med store atferdsutfordringer/ autisme
- Ingen avlastningstilbud på helligdager for barn og unge og pårørende
- Nedleggelse av fire fritidsklubbtilbud

Ikke funnet rom for i årsbudsjettet

- Det er ikke lagt inn økning til brukervekst / omfang av behov
- Øke bemanningen i skolehelsetjenesten og ergo/fysio til nærmere norm
- Det er ikke lagt inn økt bemanning i barnehage

Foto: Sverre Jarild

Teknisk

Nøkkeltall

Eiendom:

- Antall kvm formålsbygg 440 440
- Vedlikeholdsbehov: 2 mrd kroner
- Antall skoler: 31
- Antall svømmebasseng: 5
- Antall barnehager: 20
- Antall offentlige bad: 2

Samferdsel

- Km kommunale veier: 460
- Vedlikeholdsetterslep vei: 617 MNOK
- Antall LED gatelys skiftet : 9 500
- Antall fergepassasjere: 1.48 millioner
- Antall rutetabelltimer: 30 000
- 10 ferger (4 på el), 6 i daglig drift

Renovasjon:

- 86 % fornøyde abonnenter
- 15 000 tonn avfall i året, næringsandel 3500 tonn årlig
- Hytterrenovasjon: 4 325 hytter
- Gjenvinningsgrad: 32 %.

Park og grønt

- Lekeplasser og aktivitetsparker: 63
- Ballplasser: 50
- Statlig sikrede friluftslivsområder: 41
- Kommunale friluftslivsområder: 26
- Antall km Glommastien: 24,4 km
- Antall km Kyststien: ca 165 km
- Antall km lysløyper: 23,4 km
- Strandrydding, antall ryddeaksjoner: 97

Brannvesenet

- Utrykninger/oppdrag 1264
- Gjennomført tilsyn: 227
- Antall ildsteder: 40 748
- Gjennomførte branntilsyn i boliger hittil i år: 7 014
- Gjennomførte feiinger hittil i år: 836

Vann og avløp

- Antall abonnenter: 45 000
- Antall km vannledninger: 710
- Antall km spillvannsledninger: 510
- Antall km overvannsledninger: 400
- Antall km avløp-fellesledninger: 150
- Antall pumpestasjoner avløp: 180
- Antall trykkøkingsstasjoner drikkevann: 26
- Antall rutinemessige vannprøver drikkevann/år: 424
- Lekkasjeprosent drikkevann (2024): 27%
- Mengde transportert drikkevann/døgn: ca. 40 000 m³

Hva skal Teknisk lykkes med i perioden?

Forvaltning og drift av kommunal infrastruktur er avgjørende for et velfungerende tjenestetilbud i kommunen, og påvirker sektorer som skole, barnehage, helse, omsorg, kultur, idrett samt park- og grøntområder

- Økt satsning på vedlikehold av skolebygg
- Arealoptimalisere – avskaffe arealer kommunen ikke trenger og samt utnytte arealene vi skal bruke – utvikle eiendomsstrategi
- Fornye vann og avløpsnett, optimalisere drift og fjerne fremmedvann
- Planlegge for å kunne håndtere klima og overvannsproblematikk
- Energieffektivisering – reduksjon av forbruket med 30 % innen 2030

Nødvendige tiltak for å tilpasse driften

- Fjerne gratisparkering (8 MNOK)
- Redusere tjenestenivå forvaltning (1,7 MNOK)
- Endre bildelingstjeneste (1,3 MNOK)
- Redusere støtte løypegjengen (0,2 MNOK)
- Behovsjusteringer og mindre tiltak (3,2 MNOK)

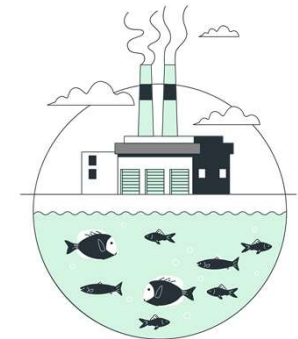
Ikke funnet rom for i årsbudsjettet

- Verdibevarende vedlikehold for hele porteføljen av formålsbygg for å forhindre ytterligere vedlikeholdsetterslep
- Tilstrekkelig vedlikehold av kommunale veier for å forhindre ytterligere etterslep
- Styrkning av driftsbudsjett veilys for å sikre stabil drift
- Etablering av reservestyrke brannvesenet

Kommuneområde Teknisk

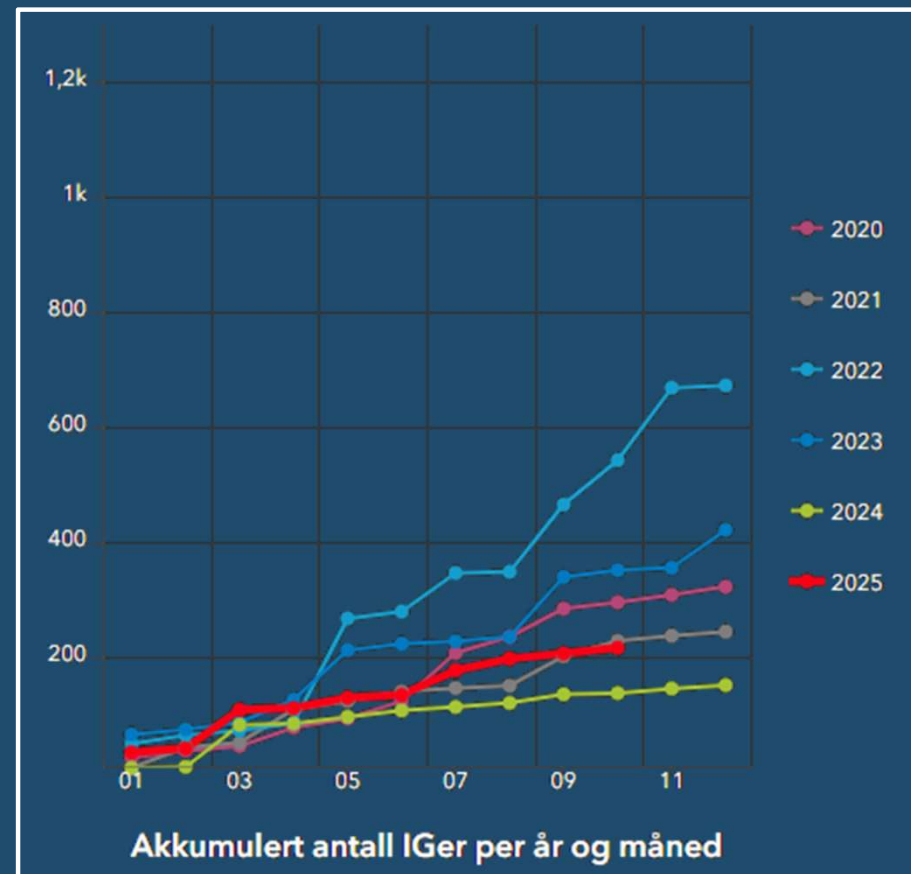
Nøkkeltall

720

byggesaker pr
september '25

49

planer til
behandling pr
september '25

Hva skal Byutvikling lykkes med i perioden?

- Klimavennlige valg og redusert klimaavtrykk
- En attraktiv by med gode byrom – 60/30/10
- Utvikle infrastrukturen for gående, syklende, kollektivtrafikk og bilister – Bypakke Nedre Glomma
- Sikre dyrkbar mark - matvaresikkerhet og naturmangfold
- Ivareta kulturarven
- Bærekraftig utnyttelse av arealer
- Øke kvaliteten i saksbehandlingen.

Tiltak for å tilpasse driften

- Ansettelseskontroll og streng budsjettoppfølgning knyttet til drift og tiltak
- Aktivitet på alle områder kan opprettholdes, men lovpålagte oppgaver vil måtte prioriteres.

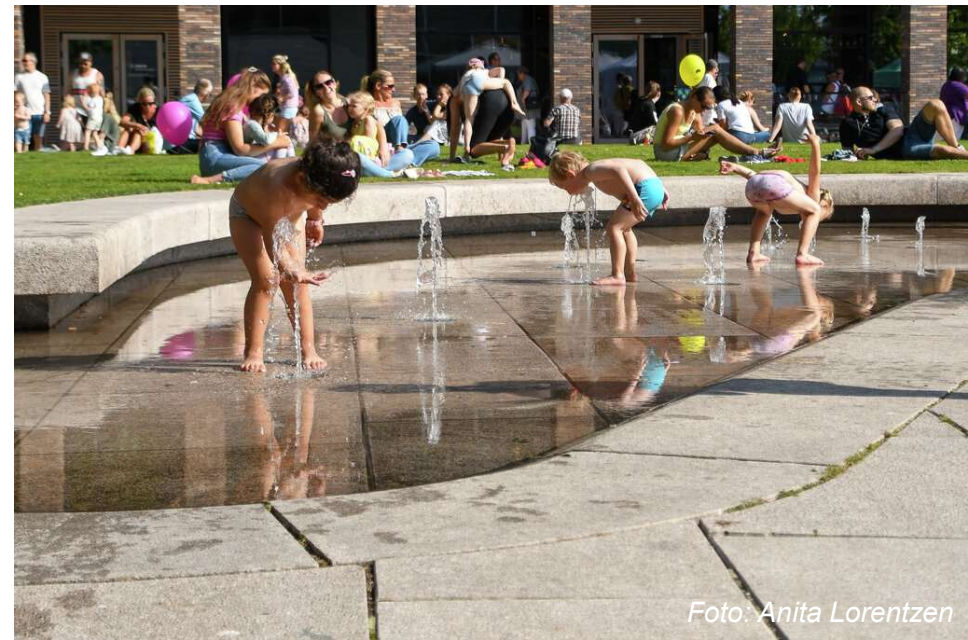

Foto: Anita Lorentzen

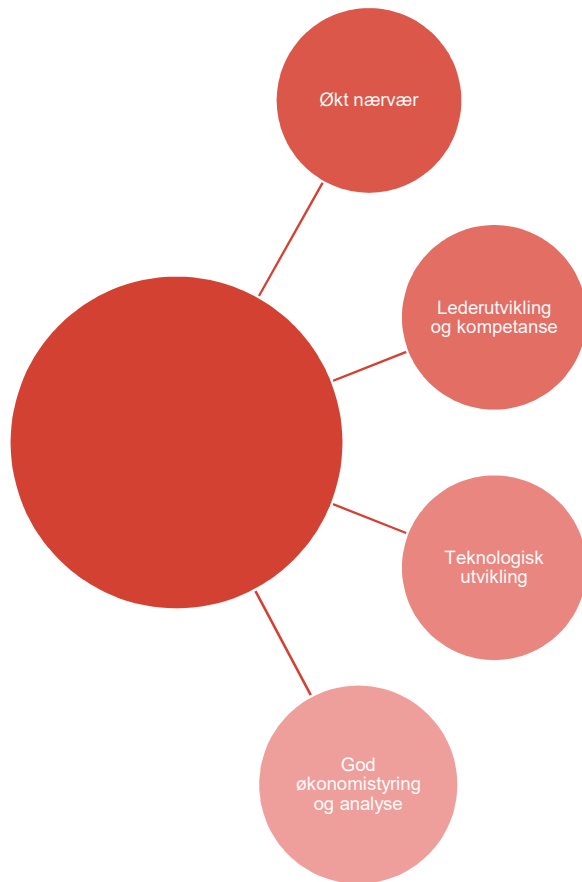
Stabene

Oppdrag

Hva skal vi lykkes med i 2026?

- Raskere og mer effektive anbudsprosesser.
- Implementering av nytt ERP-system
- Utvidet administrativt samarbeid med Sarpsborg kommune
- Tilstrekkelig kapasitet innen HR til å håndtere omstilling og nedbemanning
- Utvikle ledere og beholde ansatte med kritisk kompetanse.
- Kommunikasjon mot innbyggere og ansatte

Nøkkeltall 2025 – utvalgte områder

Kommunikasjon:

Mediehenvendelser: 553
Nyhetssaker til nettside: 275
Nyhetssaker til intranettet: 292
Innlegg på sosiale medier: 832

Kommuneadvokaten:

Prosessoppdrag: 37
Internt råd og veiledning : 185

Arkivet:

Inngående dokumenter i status J: 93 105
Utgående dokumenter i status J: 124 645
Notater i status J: 46 306
Innsynskrav i status J: 1593

Anskaffelse:

Avtaler og rammeavtaler som forvaltes: 390
Anskaffelser på gjeldende anskaffelsesplan: 115
Journalførte innsynskrav: 204

Lønn, Fakturering og innkreving:

10900 Lønnsslipper pr. Mnd. / 680 for Hvaler
291 748 fakturaer på til sammen kr. 1 558 081 769,-
17 430 purringer på til sammen kr. 113 801 831,-

Innbyggerdialog:

Besvarte samtaler: 37702
Betjent i skranke: 6000
Produserte nøkkelkort: 1134

Nødvendige tiltak for å tilpasse driften til økonomiske rammer

- Ikke ansettelse i ledige stillinger etter at personer har sluttet i 2025, tilsvarende ca. 4,5 millioner kroner.
- Reduksjon i årsverk tilsvarende ca. 3,2 millioner kroner.
- Avvikle intern bedriftshelsetjeneste og anskaffe ekstern BHT.
- Si opp avtale med DigiViken

Fredrikstad kommune

Fredrikstad kommune
5 150 årsverk

Innbyggere
86 090

Økonomi
8.5 milliarder

Lag og foreninger
550

Boliger
39 923

Bærekraftsmål
17

Hvilke muligheter har vi når alt er blygrått?

- Det er fortsatt penger og ansatte til å levere tjenester
- Alle innbyggerne har ressurser
- Ett rikt og innholdsrikt foreningsliv som vil bidra
- Nesten alle kan og vil mestre egne liv – hele livet
- En teknologisk utvikling vi må ta del av – nå!
- Politikerne må 'løpe' til regjering/storting og hindre/avvikle statlig detaljstyring
- Dialog med innbyggerne er politikernes – hjelp oss!

Politikermodul i Framsikt

Link til politikermodul: [Mitt budsjettforslag](#)

- Opplæring i bruk av modul:
 - 3. november 1200-1330 Formannskapssalen

Kontaktperson for brukertilgang:
eyskle@fredrikstad.kommune.no

Frister for budsjettbehandlingen

Dato	Hendelse
Torsdag 30. okt	Budsjettforslag legges fram
Tirsdag 11. nov	Frist for partigruppene, via gruppelederne, for å sende inn spørsmål
Tirsdag 18. nov	Frist for kommunedirektør for å svare på innsendte spørsmål
17., 18. og 19. nov	Råd og utvalg uttaler/innstiller til formannskapet i sak om budsjett og økonomiplan 2026–2029
Fredag 21. nov	Frist for partigruppene, via gruppeledere, å sende inn forslag til kvalitetssikring
Tirsdag 25. nov	Frist for kommunedirektør for kvalitetssikring av forslag
Torsdag 27. nov	Formannskapsmøte – Formannskapets budsjettinnstilling legges ut til høring og offentlig ettersyn
Torsdag 11. des	Vedtak i bystyret

Rådgivning fra Økonomi

Følgende tidspunkt er holdt av:

Dag og dato	Tid
Mandag 17.11	08:30 – 10:30
Mandag 17.11	12:00 – 14:00
Tirsdag 18.11	08:30 – 10:30
Tirsdag 18.11	12:00 – 14:00
Onsdag 19.11	08:30 – 10:30
Onsdag 19.11	12:00 – 14:00

Bookes ved å sende e-post til tridah@fredrikstad.kommune.no

Ett siste innspill til politikerne

Hva er det reelle handlingsrommet i fremlagt drifts- og investeringsbudsjett?

Hvilke tiltak ønsker dere å legge inn i budsjettet og hva vil det kreve av dere, ref. hvordan finne inndekning?

Oppfordrer til en kraftig reduksjon i antallet verbalforslag - det er *ikke* kapasitet til utredning i ett så krevende omstillingsår

Takk for oppmerksomheten

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Fellesuttalelse fra hovedsammenslutningene i Fredrikstad kommune vedrørende budsjett 2026

Fagforeningene og deres hovedsammenslutninger har bidratt med innspill til drøfting av budsjett for de ulike kommuneområdene. Vi ønsker i tillegg å komme med en felles overordnet drøftingsuttalelse til Bystyret i forbindelse med kommende budsjettforhandlinger. Budsjett 2026 vil utvilsomt bli utfordrende og svært krevende, og både innbyggere og ansatte innenfor alle kommuneområder i Fredrikstad kommune vil rammes bredt og hardt.

For ansatte vil de overordnede og mest merkbare og alvorlige konsekvensene bli:

- Endringer i arbeidsoppgaver og omorganiseringer
- Økt arbeidspress og økte fleksibilitetskrav
- Overtallighet, omstillinger og oppsigelser
- Økning i vold-, trussel- og trakasseringshendelser, spesielt der ansatte møter innbyggere/brukere i førstelinjen, og særlig innen Oppvekst og Helse

Sannsynlige sekundærkonsekvenser av de ovennevnte punktene er:

- Svekkete arbeidsmiljøer i kommunens virksomheter
- Brudd på lover og forskrifter (eks brudd på bemanningsnormer)
- Redusert bemanning og redusert kvalitet på tjenestetilbud
- Økning i sykefravær både på kort og lang sikt

Hovedsammenslutningene forventer at bystyret setter seg godt inn i hva som er den reelle risikoen for tjenestesvikt, og hva som vil bli langsiktige konsekvenser av kuttene som er foreslått. I flere tilfeller er det ikke bare snakk om å nedjustere kvalitet på tjenestene, men også å fjerne tjenester. Hovedsammenslutningene vil også understreke at flere av risikofaktorene ved Budsjett 2026 kan forsterke hverandre dersom det kuttet samtidig på ulike tjenesteområder.

- Hovedsammenslutningene er sterkt kritiske til at man fortsatt kan foreslå å prioritere penger til ishall fremfor penger til lovpålagte tjenester, forebygging og vedlikehold. Dersom det nå faktisk vedtas å kutte i lovpålagte tjenester og forebyggende tiltak, samtidig som man setter av penger til å drifte en eliteinstitusjon, så vil dette være et stort steg mot kraftigere classeskiller i Fredrikstad kommune, og enda et steg nærmere ROBEK. Det er i budsjettforslaget skissert mulige nedbemanninger i kommunen. Mange virksomheter sliter allerede med underbemanning, og en frustrasjon over å ikke ha tilstrekkelig ressurser til å hjelpe innbyggerne. Det vil for de fleste oppleves tungt og absurd om kutt gjør at ansatte sies opp og tjenester nedskaleres, samtidig som vi prioriterer midler til å bygge Arena Fredrikstad.
- Hovedsammenslutningene er også kritiske til at man med en så trang økonomi som nå, velger å prioritere en oppgradering av 5. etasje i Rådhuset til 45 millioner, fremfor å bevilge nok midler til å sikre opprettholdelse av lovpålagte tjenester og

forebyggende tiltak for barn og ungdom. Selv om det mest ideelle kan være å iverksette en oppgradering av 5. etasje allerede i 2026, vil det å innfri lovkrav i forhold til bemanningsnormer etc. trumfe denne oppgraderingen.

- De foreslåtte kuttene vil medføre risiko for større utgifter på sikt. Eksempler på dette kan være økt sykefravær i organisasjonen, økning i ungt utenforskap med tilhørende sosioøkonomiske konsekvenser, eller at heiser og ventilasjonsanlegg får kortere levetid og bygg forfaller pga. redusert vedlikehold.
- Hovedsammenslutningene forventer at det i budsjettforslaget gis mulighet til å sette seg inn i risiko for at underfinansierte sektorer i realiteten kan medføre lovbrudd. Vi forventer at dersom det kuttes i lovpålagte og forebyggende tjenester, så tar også politikere ansvar. Man skal ikke i neste omgang skylde på skoler, sykehjem eller administrasjonen for at tjenester og resultater ikke er gode nok.

Avslutningsvis vil hovedsammenslutningen uttrykke en sterk bekymring for at primærkonsekvenser av budsjettforslaget, som *redusert bemanning, overtallighet, økt arbeidspress* på ansatte og *svekkete arbeidsmiljøer* vil føre til en signifikant *økning i sykefravær* i store deler av organisasjonen.

UNIO

LO Kommune

YS

Akademikersammenslutningen

UTTALELSE OM BUDSJETT 2026 FRA ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU)

Fredrikstad kommune står foran betydelige endringer i 2026 som følge av stramme økonomiske rammer, demografiske endringer og behov for omstilling. Arbeidsmiljøutvalget (AMU) ønsker med dette å gi en samlet uttalelse til budsjettet som legges frem fra Kommunedirektøren, med særlig fokus på konsekvenser for ansatte og arbeidsmiljø.

1. Generelle betraktninger

AMU erkjenner at kommunen må tilpasse driften til nye økonomiske realiteter, inkludert et forventet innsparingsbehov på ca. 200 millioner kroner. Dette innebærer omfattende tiltak som vil berøre organisering, bemanning og tjenestetilbud i alle kommuneområder.

Endringene gir samtidig en bekymring for konsekvenser for ansatte ute i drift. Bekymringen gjelder både for de som blir berørt av nedbemanning direkte, og for de ansatte som er igjen. Det er ansatte som har direkte tjenesteleveranse. Kommunen må ha fokus på hvordan dette slår inn for dem. AMU viser til en viss uro for tempo for gjennomføring, og hvordan kommunen skal klarer å imøtekomme behov innenfor psykososiale og fysiske belastninger i miljø som følge av endringene.

AMU må følge nøye med på overholdelse av arbeidsmiljøloven og at kommunen fortsatt skal være en helsefremmende arbeidsplass. Det er i konsekvensen under ulike tiltak pekt på at ansatte må være omstillingsvillige og at det vil medføre mulig overtallighet.

Det er en bekymring knyttet til at ansatte kan oppleve faglig stress og arbeidsrelatert stress. Kommunen må ha særlig oppmerksomhet på hvordan ansatte skal kunne stå i situasjoner ut mot innbyggerne og potensielt økt fare for vold og trusler pga. nedgang i tjenestetilbudet.

Kommunen må jobbe med økt forståelse for dette hos innbyggere og sørge for god kommunikasjon i flere kanaler ut i samfunnet, noe som blir ekstremt viktig.

Det vises til at det særlig må være oppmerksomhet på situasjoner der oppgavene øker uten å få tilført ressurser. Det må også være fokus på lederne som skal stå i et stort press. Det må legges til rette for godt samspill mellom partene, og at endringene gjøres som et lag og sammen med tillitsvalgte og vernetjeneste. Velfungerende HMS grupper blir viktig.

2. Konsekvenser for ansatte

Tiltakene som foreslås i drøftingsnotatene innebærer blant annet:

- Reduksjon i bemanning, overtallighet og omorganisering av oppgaver
- Økt behov for omstilling og kompetanseutvikling
- Usikkerhet knyttet til fremtidige roller og arbeidsvilkår
- Økt arbeidspress på ansatte

AMU understreker viktigheten av at omstillingsprosessene skjer i tett dialog med tillitsvalgte og med tydelig informasjon til berørte ansatte. Det må sikres tilstrekkelig tid og ressurser til omstilling, og kommunen må legge til rette for støtteordninger og veiledning underveis.

En mulig konsekvens av de ovennevnte punktene (reduisert bemanning, økte krav til omstillingsevne, overtallighet og økt arbeidspress på ansatte) kan være økt sykefravær, og AMU vil følge nøye med på dette.

3. Arbeidsmiljø og HMS

Endringer i organisering og arbeidsoppgaver kan påvirke trivsel, motivasjon og psykososialt arbeidsmiljø. AMU presiserer at det skal gjennomføres risikovurderinger i forkant av større endringer, og at HMS-tiltak prioriteres. Det bør også vurderes hvilke konkrete HMS tiltak som kan gjøres overordnet og særlig i de virksomhetene som skal gjennom omstilling.

4. Medvirkning og forankring i AMU

AMU ber om at arbeidsmiljøutvalgetene holdes fortløpende orientert om alle endringer, og gis reell mulighet for å følge opp endringsprosessene.

Det presiseres at det må gjennomføres risikoanalyser og at bedriftshelsetjenesten kobles på. I tillegg er det svært viktig at vernetjenesten involveres og holdes informert.

5. Avslutning

AMU støtter kommunens mål om orden i økonomien og bærekraftig utvikling, men understreker at dette må skje med respekt for de ansatte og med ivaretagelse av et godt arbeidsmiljø.

Det er en bekymring for at det skal gjennomføres så mange prosesser parallelt. Det er videre en bekymring for omfanget av oppgavene som er igjen på ansatte etter endringene.

Det oppfordres til åpenhet, involvering og ansvarlig ledelse i den videre prosessen.

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt 27.10.2025

